

DI-2019-11028

KS 2019/0361

Ansökan om kamerabevakningstillstånd

Endast myndigheter och andra som utför uppgifter av allmänt intresse behöver enligt kamerabevakningslagen tillstånd för kamerabevakning om de kamerabevakar en plats dit allmänheten har tillträde. Det innebär att de flesta privata aktörer inte behöver tillstånd för att kamerabevaka. De måste däremot följa reglerna i dataskyddsförordningen och övriga regler i kamerabevakningslagen. Läs mer om tillstånd på www.datainspektionen.se/kbl

Förbered dig innan du fyller i blanketten så att du har alla uppgifter du behöver. Fyll i uppgifterna och skicka med e-post till datainspektionen@datainspektionen.se eller med brev till Datainspektionen, Box 8114, 104 20 Stockholm.

Allt du rapporterar in blir så kallad allmän handling som kan begäras ut av allmänheten och media. Skriv därför inte mer än nödvändigt i din anmälan och undvik känsliga uppgifter. Om någon begär ut uppgifterna gör vi en sekretessprövning för att bedöma om uppgifterna ska vara sekretessbelagda eller inte. Vi beslutar sedan om uppgifterna kan lämnas ut, i sin helhet eller delvis.

Organisationens namn

Danderyds Kommun

Organisationsnummer

21 20 00-0126

Organisationens postadress

Danderyds kommun
Box 66
182 05 Djursholm

E-postadress till organisationen

kommunstyrelsen@danderyd.se

Telefonnummer till organisationen

08-568 910 00

Är ni som söker en myndighet?

Ja

Om nej, varför omfattas ni av tillståndskravet?

--

Kontaktpersonens namn

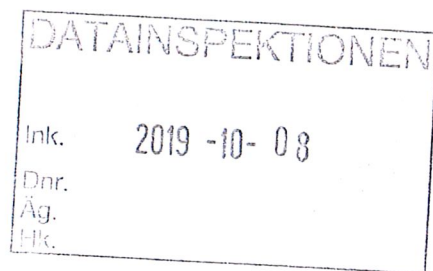
Johan Nordenmark, säkerhetschef
Annette Lindell, brottsförebyggare

Kontaktpersonens e-postadress

johan.nordenmark@danderyd.se
annette.lindell@danderyd.se

Kontaktpersonernas telefonnummer

Johan Nordenmark 073-8070026
Annette Lindell 072-0782277

Ska ni anlita någon, till exempel ett externt företag, för att sköta kamerabevakningen

Själva kamerabevakningen kommer *inte* skötas av extern part. Däremot kommer service och support av själva systemet under kontrollerade former skötas av systemleverantören. Se nedan.

Om ja, namn på den som sköter kamerabevakningen

Bevakning och hantering av inspelat material sköts av Danderyds Kommun. Däremot kommer service och support att ske via ett anlitat företag (upphandling sker efter att kameratillstånd beviljats).

Företaget kommer inte att ha stående administrativa behörigheter. Företaget kommer inte att ha behörighet att logga in på distans. Behörighet tilldelas vid behov.

Vad är syftet med kamerabevakningen?

Syftet med bevakningen är att öka säkerheten, minska brott och öka tryggheten (här definierad som upplevd säkerhet) vid ett område som är dokumenterat osäkert, brottsutsatt och otryggt (se bilaga 1, förekomst av trygghet och brott). Kameraövervakning såsom den är planerad i denna ansökan kommer att:

- öka säkerheten samt minska personskador och materiella skador,
- minska brottsligheten på platsen och sannolikt i kommunen som helhet,
- öka tryggheten på platsen och i kommunen som helhet.

Egendomsbrott, våldsbrott och skador (inklusive anlagda bränder) förväntas minska, främst på grund av kamerabevakningens avskräckande effekt. En minskning av brott, personskador och materiella skador förväntas även påverka upplevelsen av platsen – dvs tryggheten, positivt. Nyttan med kameraövervakningen kommer därmed vara större än risker som främst utgörs av möjliga kränkningar av individers rättigheter.

Kamerabevakningen kommer sannolikt att öka antalet identifierade gärningspersoner efter att brott har skett. Det i sin tur leder till fler fällande domar. Det beror på att det i Danderyd är känt, att en eller ett antal gärningspersoner kan stå för ett stort antal brott på den utvalda platsen samt i närområdet samt att de begås av gärningspersoner som man genom sociala insatser kan påverka genom att minska eller eliminera motivationen till brott. Antalet gripanden på en plats påverkar inte per automatik brottsförekomsten, men givet förutsättningar vid den plats som valts, är det sannolikt att gripanden påverkar brottsförekomsten inom vissa brottskategorier.

Den plats som kommunen önskar övervaka är vald av strategiska skäl. Det är en plats som förbinder ett antal brottsutsatta platser i kommunen inom vilka man har kunnat påvisa att gärningspersoner rör sig och utför flera brott. Kamerabevakning på platsen, kombinerat med observationer och befintlig kamerabevakning vid kommunens övriga "hot spots" (se bilaga 1 förekomst av trygghet och brott), möjliggör en ökad effektivitet vid polisiär utredning av brott. Det kan i förlängningen bidra till att säkra egendom och minska personella skador.

Polisen och andra formella och informella väktare, såsom fältassistenter, väktare, ordningsvakter och föräldravandrare, som under en tid i ökad grad har ökat närvaron på plats på grund av en ökad förekomst av personrån och bränder, kommer att kunna frigöra resurser till andra uppgifter för ökad säkerhet, trygghet och hälsa när lokalt aktiva gärningspersoner som utför mängder av brott kan gripas i ett tidigt skede.

Vissa brott påverkar den dagliga miljön för människor som vistas på platsen. Det kan t.ex. handla om skadegörelse, klotter, bränder, nedskräpning. Dessa brott bidrar till intrycket av att området saknar informell och formell kontroll eller engagerade förvaltare. Därmed riskerar resultaten av brotten att bidra till otrygghet

pendlare på morgonen kan notera spår av brottslighet. Om bevakning avskräcker från sådana brott och minskar den brottsligheten skulle otryggheten minska.

Utöver det, kommer fler offer få upprättelse i och med att fler gärningspersoner grips (antal uppklarade brott ökar). Det i sin tur förväntas medföra att tilliten till de brottsbekämpande institutionerna och samhället ökar. I ett mindre samhälle som Danderyds Kommun, sprids information om incidenter och gripanden många gånger snabbt varför resultat vad gäller uppklarade brott även påverkar tryggheten i hög grad.

Platsen har en typ av brottsproblematik (stöld av fordon och stöld ur fordon, egendomsbrott och narkotikabrott i bostadsområden och vid parkeringar) vid vilken man kunnat påvisa starka samband mellan kamerabevakning och minskning av brott givet att kamerainsatsen kompletteras med insatser av den typ som Danderyd redan genomför (BRÅ, 2018) och som redovisas i bilaga 4, Brottsförebyggande och trygghetsskapande rutiner och insatser i området.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2018). *CCTV and Crime Prevention. A new Systematic Review and Meta-Analysis*. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Beskriv den utrustning som ni tänker använda

Den kameramodell som valts är Axis Q6000 MKII med Axis Q6055 PTZ-kamera i botten. Det är samma tekniska lösning som polisen vanligtvis använder när de installerar kameror på offentliga platser. Axis Q6000 MKII har fast optik med fyra linser som tillsammans genererar en videoström med 360-graders vy. De fyra linserna är två stycken Axis 6mm M12 1080p (horisontellt: 51.6°, vertikalt: 27.8°) och två stycken Axis 16mm M12 1080p (horisontellt: 18.8°, vertikalt: 10.6°). Axis Q6055 har 1080p och 32x optisk zoom. Den kommer vara inställd att övervaka en fast punkt och kommer låsas för styrning/manuell kontroll över PTZ-funktioner. Enbart Polisen kommer vid behov få möjlighet att nyttja PTZ-funktionerna. Plattformen som kommer användas är Milestone, vilken också nyttjas av polisen. Plattformen är vald för att underlätta det polisiära arbetet när polisen behöver åtkomst till inspelat material och för att säkerställa goda tekniska möjligheter ur ett informationssäkerhetsperspektiv (möjlighet att begränsa tillgång till material mm).

Notera att det är den modell av ovan som är tillgänglig vid datum för ett givet kamerabevakningstillstånd som kommer att nyttjas. Om t.ex Axis Q600 MKII utkommit i nyare version avses den nya versionen nyttjas för att säkerställa att kommunen inte upphandlar gammal teknik.

Använder ni integritetsvänlig teknik vid kamerabevakningen?

För åtkomst till kameran har Axis Q6000 MKII lösenordsskydd, IP-filtrering, HTTPSb kryptering, IEEE 802.1Xb nätverksåtkomstkontroll, "digest authentication", loggad åtkomst och central certifikatshantering. Kommunikationen mot VMS (Milestone) sker genom HTTPS, vilket innebär dubbelriktad kryptering.

Milestone i sin tur har kryptering mellan "Recording server och Management server". Dessutom används ett nytt Web API som använder OpenID och OAuth 2.0. Kryptering innefattar SSL/TLS och digitala certifikat från ett "certificate authority (CA)". Därtill krypteras allt trafik mellan Recording Server och samtliga klienter (datorer). Denna kryptering använder också SSL/TLS med en asymmetrisk kryptering. Med andra ord är allt krypterat från kamera till lagrad video.

I praktiken innebär tekniken att risker kopplat till hot så som DDOS-attacker, "hacking", portskanning minimeras, samt att allt behörigt och obehörigt tillträde loggas. Då strikta rutiner finns för åtkomst till det inspelade materialet kan åtkomst till systemet begränsas. Dessutom krävs förfrågan från polis för att åtkomst till systemet ska vara tillåten för polisiär utredning. All åtkomst loggas och kontrolleras regelbundet för att säkerställa att integriteten skyddas i högsta möjliga mån.

Vid behov kommer maskning av det bevakade området ske för att säkerställa att endast det ansökta

Beskriv området som ni vill bevaka

Se bilaga 2, Beskrivning av platsen

Var tänker ni placera utrustningen?

Fyra kameror som riktas i fyra olika vinklar kommer att fästas vid en befintlig belysningsstolpe i anslutning till en fotbollsplan. För placering och bevakningsområden, se bilaga 3

Är platsen ni vill kamerabevaka en arbetsplats?

Nej

Vid vilka tider vill ni bevaka?

Kontinuerlig bevakning, dygnet runt.

Vill ni spela in bildmaterial?

Ja

Om ja, hur länge vill ni spara bildmaterialet?

Materialet sparas i sju (7) dagar. Tidsperioden är vald för att polismyndigheten ska hinna få information om misstänkt brott, få kunskap om att det kan finnas en videoinspelning från platsen, inkomma med en formell begäran av bildmaterial samt att kommunens organisation ska hinna exportera filmen.

I Danderyd finns en tvärprofessionell samverkansgrupp med aktörer som arbetar med brott och trygghet. Gruppens arbete kan beskrivas som en modifierad version av modellen "Effektiv Samordning för Trygghet" (EST). Deltagarna har strategiska eller operativa roller. Lokalkännedom och personkännedom är stor bland aktörerna. Gruppen träffas var 14:e dag. Inom ramen för samverkansmötena har det inträffat att exempelvis brandförsvaret, ambulerande väktare, ordningsvakt och fritidspersonal tipsat polis om incidenter/gärningspersoner som sannolikt fångats på kamera. Aktörerna känner varandra varför det går snabbt att meddela polis om det inträffade. Därför antas att sju (7) dygn är tillräckligt för att polis ska hinna inhämta uppslag och begära material innan bildmaterialet automatiskt spelas över.

Vill ni bevaka i realtid?

Nej

Vill ni spela in ljud?

Nej

Om ja, hur länge vill ni lagra ljudmaterialet?

Beskriv vilka alternativa åtgärder till kamerabevakning som ni vidtagit och övervägt samt vilka kompletterande åtgärder som ni avser att vidta.

Se Bilaga 4, *Brottsförebyggande och trygghetsskapande rutiner och insatser i området.*

Vilka kommer att få tillgång till det inspelade materialet?

Ett begränsat antal roller kommer ha administrativa behörigheter och därmed teoretisk tillgång till materialet. Med detta menas att t.ex Trygghets- och säkerhetschef, kommunjurist och utpekade anställda i IT-enheten kommer ha behörighet för åtkomst till materialet. Behörigheter kommer detaljregleras i förvaltningsrutiner för systemet. Det ska det föreligga särskilda skäl för att granska det inspelade materialet. Härvid kommer Dataskyddsombudet ha egen behörighet till loggarna i kamerasytemet för att kunna granska vem som tagit del av bildmaterial och i vilket syfte. Polismyndigheten kan vid begäran få ut material eller tillgång till systemet inom ramen för sitt uppdrag. All exportering av bildmaterial ska dokumenteras.

Vilka säkerhetsåtgärder har ni vidtagit för att skydda det inspelade materialet?

Organisation och process

Administrativa rättigheter som ger åtkomst till inspelat material kommer att vara mycket begränsade och styras genom systemets förvaltningsrutin. Extern part som stödjer med service och support kommer inte kunna ansluta automatiskt till materialet. Detta eftersom materialet kommer att ligga skyddat inom kommunens nät och på kommunens servrar till vilket extern part inte har tillgång, men kan beredas tillgång vid behov.

Samma sak gäller för de tillfällen polisen vid formell begäran erhåller behörighet.

Dataskyddsombudet kommer ha behörighet till systemloggningen i systemet för att säkerställa att behörigheter inte missbrukas och för att kunna genomföra planerade kontroller. Endast säkerhetschef, kommunjurist, Dataskyddsombud och kommundirektör kan, i förening med IT-chef *ändra* i de administrativa behörigheterna för att säkerställa tvåhandsfattning i förändringar i möjlig tillgång till materialet. Förändringar i behörighetsadministrationen loggas.

Teknik och nätverk

Danderyds kommun har sin datahall hos Interxion som tillhandahåller datahalltjänster. Interxion är certifierade för ISO 27001 Information Security management och ISO 22301 Business Continuity Management. Lokalerna är bevakade av personal dygnet runt. Mycket höga krav föreligger för fysiskt tillträde. Detta kan vid anmodan i detalj redovisas, men utelämnas i ansökan för att undvika att ansökan behöver sekretessbeläggas.

Bilddatan från kameran kommer gå genom ett särskilt nät inomkommunens nätstruktur (en virtuell zon i kommunens brandvägg) zonen är exklusiv för särskilda data och avskilt från administrativa nät så att övriga zoner har *inte* access till detta nät.

Brandvägsregler styr vem som ska ha access till vad i zonerna. Från den särskilda zonen går trafiken till kommunens transportzon och sedan över Tele2's nät. I Tele2's nätverk går bilddatan i ett MPLS nät (Krypterad VPN i Tele2s nät) till datahallen hos Interxion.

Ytterligare detaljerad information kan lämnas på begäran kring krypteringsnivåer och rättigheter i nätet, men detta är sekretessreglerad information och anges inte i ansökan.

Beskriv riskerna med kamerabevakningen

Risken för intrång i den personliga integriteten bedöms vara låg av flera anledningar. Platsen utgörs till största delen av en parkering. Där finns även gångvägar till/från kommunikationer. Byggnader omfattar en skola, en simhall och en idrottshall. Det är inte en miljö ämnad för rekreation eller nöje undantaget de aktiviteter som försiggår på skatebanan, skolgården och fotbollsplanen. Människor vistas generellt på platsen under kort tid. Den uppfattas som en allmän plats. Individer som vistas där förväntar sig högst sannolikt att bli sedda. Redan i dagsläget kan man räkna med att bli iakttagen då man vistas där. Man kan bli observerad av polis, kommunens väktare, Danderyds Sjukhus ordningsvakter, grannsamverkansbilens förare, föräldrabesökare, individer i närliggande byggnader, individer som

Kamerasystemet kommer att vara väl skyltade i enlighet kamerabevakningslagen och i enlighet med huvudsyftet att avskräcka brott. En nackdel med platsen är att många människor rör sig där och blir filmade utan anledning (dock med liten risk att någon granskar materialet). Antal människor per tidsenhet i ett område samspelar med antal brott. Därför får man i praktiken väga detta mot nyttan som bevakningen tillför. Den övervägande delen av det filmade materialet kommer inte att användas. Det lagras endast under sju (7) dagar, så huvudsyftet är att avskräcka brott och inte att följa upp vad som redan hänt på platsen.

Det är endast då 1) brott inträffat 2) det bedöms vara relevant ur utredningssyfte, som det uppstår en risk att någon bevittnar ett data- och bildmaterial som kan kränka någons integritet. Vidare är det ytterst få individer som kommer att ha tillgång till materialet vilket minskar risken att de individer som fångats på film har någon koppling till den som analyserar filmen.

Bedöm hur risker och behov förhåller sig till varandra

Sannolikt inträffar det få potentiellt komprometterande händelser (utöver de planerade brott och olyckor som kameranärvaron förväntas bidra till att minska) på den plats som ansökan gäller. Med skyltning minskar sannolikheten ytterligare. Då platsen är brottsutsatt och upplevs vara otrygg förväntas effekten bli en minskning av brott (inkluderat skador på människor och egendom) samt en ökad trygghet. Det finns goda vetenskapliga belägg för att brott mot egendom av det slag som sker på platsen minskar i den miljö och efter de förutsättningar som finns i Danderyd (BRÅ, 2018) Enligt en undersökning av BRÅ från 2003 är de flesta svenskar generellt positiva till kameraövervakning i brottsförebyggande syfte på offentliga utrymmen som torg, parkeringar och butiker (BRÅ, 2003 i BRÅ 2009). Även Integritetsskyddskommitténs opinionsundersökning (SOU 2007:22) visar en klart positiv attityd till kameraövervakning på allmän plats för att förebygga brott (BRÅ, 2009). Det politiska programmet för de styrande partierna omfattar ökad kameraövervakning i linje med medborgarnas önskemål. Det finns en risk att människor uppfattar kameraövervakning som otryggt, men då den övervägande delen av allmänheten har en klart positiv attityd på en sådan plats som Danderyds kommun söker tillstånd för, borde kamerabevakningen snarare bidra till en ökad allmän trygghet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2018). *CCTV and Crime Prevention. A new Systematic Review and Meta-Analysis*. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet (2003) *Kameraövervakning i brottsförebyggande syfte*. Brå-rapport 2003:11 från BRÅ (2009) Kort om kameraövervakning hämtat från;

https://www.bra.se/download/18.cba82f7130f475a2f180003705/1371914721661/2009_kort_om_kameraovervakning.pdf

BRÅ (2009) *Kort om kameraövervakning*, hämtat från BRÅ:s hemsida;

https://www.bra.se/download/18.cba82f7130f475a2f180003705/1371914721661/2009_kort_om_kameraovervakning.pdf

Hur ska ni hantera riskerna med kamerabevakningen?

Rutiner och process

Intrång i den personliga integriteten minimeras genom att bildmaterial endast kommer att sparas i sju (7) dagar. Ingen exponeras för materialet såtillvida att inte brott skett och material begärts ut av polis. Endast representanter från Polismyndigheten kommer då att se materialet (i vissa fall även kommunens säkerhetsföreträdare). Ingen ljudupptagning sker. Rutiner för lagring, gallring och hantering har beskrivits ovan. Då materialet används noteras detta i systemloggar automatiskt, varför man kan identifiera vem som hämtat ut/studerat materialet och i vilket syfte. Polisen kommer att begära ut material med avseende en avgränsad tidsperiod i enlighet med vad man inom Polismyndigheten bedömer som relevant för utredningsarbetet. Danderyds kommun kommer vid begäran från Polismyndigheten endast att logga följande variabler (och alltså inte analysera bildmaterial):

- Datum för begärd filmsekvens
- Tid för begärd filmsekvens
- Personuppgifter/kontaktuppgifter för poliser som begär och tar emot material
- Personuppgift på tjänstemän alternativt personal på kontrakterad företag som levererar material

Således kommer inte Danderyds Kommun hantera uppgifter om brott eller misstanke om brott eller personuppgifter som förekommer i samband med sådana uppgifter. Det är Polismyndighetens uppgift att bedöma vilket material Polismyndigheten är behov av för att upprätthålla, lag och ordning, utreda brott samt att göra avvägningar om eventuella negativa effekter av att begära ut material. Ingen av ovanstående uppgifter anses vara av sådan karaktär att de behöver "kodas" om av sekretesskäl. Däremot krypteras personuppgifterna i händelse av att ett utdrag ur registret begärs ut i form av "allmän handling".

Över tid kommer en sammanställning genomföras av polismyndigheten som visar antal filmsekvenser som begärts, antal brott som kopplats till dessa förfrågningar om material samt resultat som kan härledas till rekvisering av material (dömda individer och uppklarande av brott) på aggregerad nivå. Polisens sammanställning jämförs med de loggar som Danderyds kommun lagrar för att säkerställa kvalitet i det material som dataskyddsombudet granskar vid sina kontroller. Gallringstid för ovanstående uppgifter är tre år. Efter det tas personuppgifterna bort automatiskt.

De incidenter som kommer till kommunens kännedom via medarbetare eller allmänhet bedömas enligt sedvanliga rutiner. Rör det sig om brott eller misstanke om brott anmäls det till polis/informerar polis. Därefter får Polismyndigheten begära videomaterial om myndigheten anser att det finns ett sådant behov. Rör det sig om incidenter som berör kommunens verksamhet hanteras och lagras de efter rådande rutiner. Kamerabevakningen påverkar inte rådande regler gällande sekretess i kommunen.

Fysisk säkerhet

Bildmaterialet förvaras i säkra lokaler och utrustning har beskrivits ovan, all överföring sker krypterat. Riskerna för att obehöriga ska få tillgång till materialet är hanterade.

Upplysning

Allmän upplysning om att bevakning (och andra insatser) sker vid platsen kommer att upprättas. Skyltning kommer att ske i området. När kamera är på plats kommer den "lanseras" genom att de trygghetsskapande aktörerna i "Samverkansforum för trygghet i Danderyd" och det lokala Brottsförebyggande Rådet "Trygg i Danderyd" inbjuder till dialogmöte på platsen. Kommunens kommunikationsavdelning informerar om att området bevakas i trygghetsskapande och brottsförebyggande syfte (att kamerabevakning kommer att komplettera befintliga brottsförebyggande metoder) via hemsida och sociala media

Det kommer finnas kontaktuppgifter till instanser allmänheten kan kontakta om man känner otrygghet eller om man vill anmäla brott. En trygghetsvandring i området är planerad till 2020.

Författningsreglerad information kopplat till hantering av personuppgifter kommer att anslås.

Uppföljning

Uppföljning och vidareutveckling av bevakningsåtgärden kommer att genomföras vid givet tillstånd och inrättad bevakning. Då kameror installerats och åtgärden har kommunicerats internt och externt enligt ovan vidtar en kontinuerlig dialog med medborgarna och utvärdering av kamerornas effektivitet. Genom ordinarie dialogverksamhet (möten, trygghetsenkät, enkät till nyckelaktörer) följs upplevelsen av åtgärden upp. Centrala frågor är om tryggheten har ökat eller minskat, vilka synpunkter man har på kameraövervakningen (om den är integritetskränkande) samt om tillgängligheten ökat (fler vågar vistas på platsen).

Uppföljning sker även med hjälp av registerdata (antal anmälda brott på platsen och i närområdet). En analys av de tillfällen då data begärts ut och hur detta har hanterats kommer att genomföras varje kvartal. Analyserna sammanställs årsvis. Därmed kan målsättningar, synsätt, riskanalyser och utveckling över tid studeras.

Allmänheten kommer att kunna ta del av utvärderingar av kamerabevakningen via kommunens hemsida via de webbsidor som handlar om trygghet och säkerhet utöver de delar som kan komma att vara sekretessreglerade.

Har ni fått tillstånd på den aktuella platsen tidigare?

Nej

Danderyds kommun
2019-09-30

Hanna Bocander
Kommunstyrelsens
ordförande

Åsa Heribertson
Kommundirektör

Johan Nordenmark
Säkerhetschef

Bilaga 1) Förekomst av trygghet och brott

Danderyds Kommun
ansökan om kameratillstånd
2019-09-27

Innehåll

Förekomst av brott.....	2
Metodbeskrivning	2
Polisens statistik	2
Bränder	4
Felanmälan.	5
Antaganden om gärningspersoner – ankomst, reträtt och flykt.....	5
Trygghet.....	6
Trygghetsundersökningar.....	6
Rapportering i kommunens felanmälningssystem.....	7

Förekomst av brott

Metodbeskrivning

Förekomst av brott har framförallt kartlagts genom registerdata. Det omfattar polisstatistik, incidentrapportering i kommunen (KIA), Storstockholms brandförsvares statistik samt statistik från kommunens väktarbolag. Nyckelpersoner som arbetar med brott i området har bidragit till lägesbilden, både via kontinuerlig dialog, kontinuerliga trygghetsmöten och enkätundersökningar. Information som inkommit via kommunens externa felanmälanssystem har också använts.

Polisens statistik

Med hjälp av polisen har förekomst av anmälda brott för ett antal utvalda brott studerats. Brottskoderna har valts mot bakgrund av att syftet är att studera brott som påverkas av, eller kan utredas, beroende på förekomst av kameror utomhus på allmän plats. De kategorier av brott som analyserats framgår av tabellen nedan (figur 3)¹.

Brottsvariabler, anmälda brott	
Misshandel utomhus	0355, 0357, 9301, 9302, 9303, 9304, 9309, 9310, 9311, 9312, 9317, 9318, 9319, 9320, 9357, 9358, 9361, 9362, 9373, 9374, 9377, 9378
Grov misshandel utomhus	0375, 0377, 9325, 9326, 9327, 9328, 9333, 9334, 9335, 9336, 9341, 9342, 9343, 9344, 9359, 9360, 9363, 9364, 9375, 9376, 9379, 9380
Personrån utomhus	0892, 0896, 9806, 9808, 9810, 9812
Stöld av bil	0802
Stöld ur bil	0840, 9827, 9828
Narkotikabrott	5005, 5010, 5011, 5014, 5015, 5016
Skadegörelse	1201, 1203, 1205, 1209, 1210, 1211

Figur 1, Tabell över Polismyndighetens brottskoder för de anmälda brott som studerats

Brottsvariabler, anmälda brott	
Misshandel utomhus	0355, 0357, 9301, 9302, 9303, 9304, 9309, 9310, 9311, 9312, 9317, 9318, 9319, 9320, 9357, 9358, 9361, 9362, 9373, 9374, 9377, 9378
Grov misshandel utomhus	0375, 0377, 9325, 9326, 9327, 9328, 9333, 9334, 9335, 9336, 9341, 9342, 9343, 9344, 9359, 9360, 9363, 9364, 9375, 9376, 9379, 9380
Personrån utomhus	0892, 0896, 9806, 9808, 9810, 9812
Stöld av bil	0802
Stöld ur bil	0840, 9827, 9828
Narkotikabrott	5005, 5010, 5011, 5014, 5015, 5016
Skadegörelse	1201, 1203, 1205, 1209, 1210, 1211

De brott som sker utomhus i kommunen är starkt koncentrerade till Danderyds sjukhus, Vendevägen/Hortus och Mörby Centrum. Även Stocksundsbron och Industriområdet i kommunens norra del visar på en koncentration av brott över åren, dock inte lika stark som de tre första platserna. Det kan därmed sägas att det går ett stråk av fler anmälda utomhusbrott längs med E18.

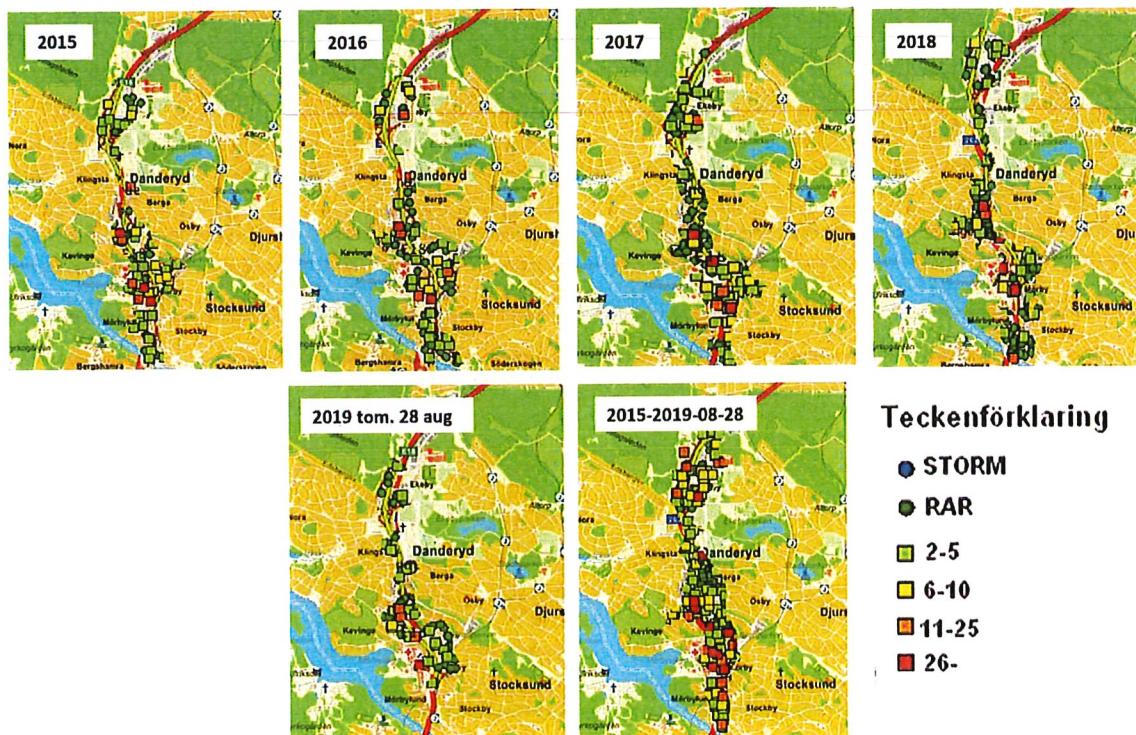
Det framgår av kartorna nedan hur de anmälda, utvalda brotten utomhus (figur 4) geografiskt är förekommande. I övrigt kan de studerade brotten som helhet sägas vara relativt väl utspridda i kommunen.

Kartorna med statistik från polisens databas RAR har bearbetats i syfte att inte röja enskilda brottsplatser som kan urskiljas i den ursprungliga kartan i syfte att skydda personlig integritet. Endast anmälningarna vid brottsplatser som under något av åren uppvisar en ansamling av markeringar som symboliserar fler än 10 brott visas i kartorna (brandgula 11–25 brott samt röda fyrkanter 26 brott och mer)ⁱⁱ.

Totalt anmäldes 4360 brott under perioden 2015-01-01 till 2019-08-28. De är utspridda över hela Danderyd. Men fyra områden i Danderyd kan tydligt urskiljas då de uppvisar ansamlingar av brott. Därmed utgör de Danderyds "hotspots";

- Mörby Centrum
- Vendevägen/Hortus
- Danderyds Sjukhus
- Industriområdet längs med E18

Brotten är jämt fördelade över åren, både i Danderyd i stort samt i Danderyds hots-spots. Med andra ord – resultatet beror *inte* på att det förekommit en avvikelse något enstaka år. Det finns därmed ett behov av och motiv för kontinuerlig kameraövervakning. Komplexet Danderyds sjukhus inkluderat Vendevägen/Hortus uppvisar sammantaget (över hela den studerade tidsperioden) det högsta antalet anmälningar av brott.

Figur 2) Antal anmälda brott. Brottskategorier som använts är narkotikabrott, misshandel utomhus, grov misshandel utomhus, personrån, skadegörelse, stöld ur bil samt stöld av bil

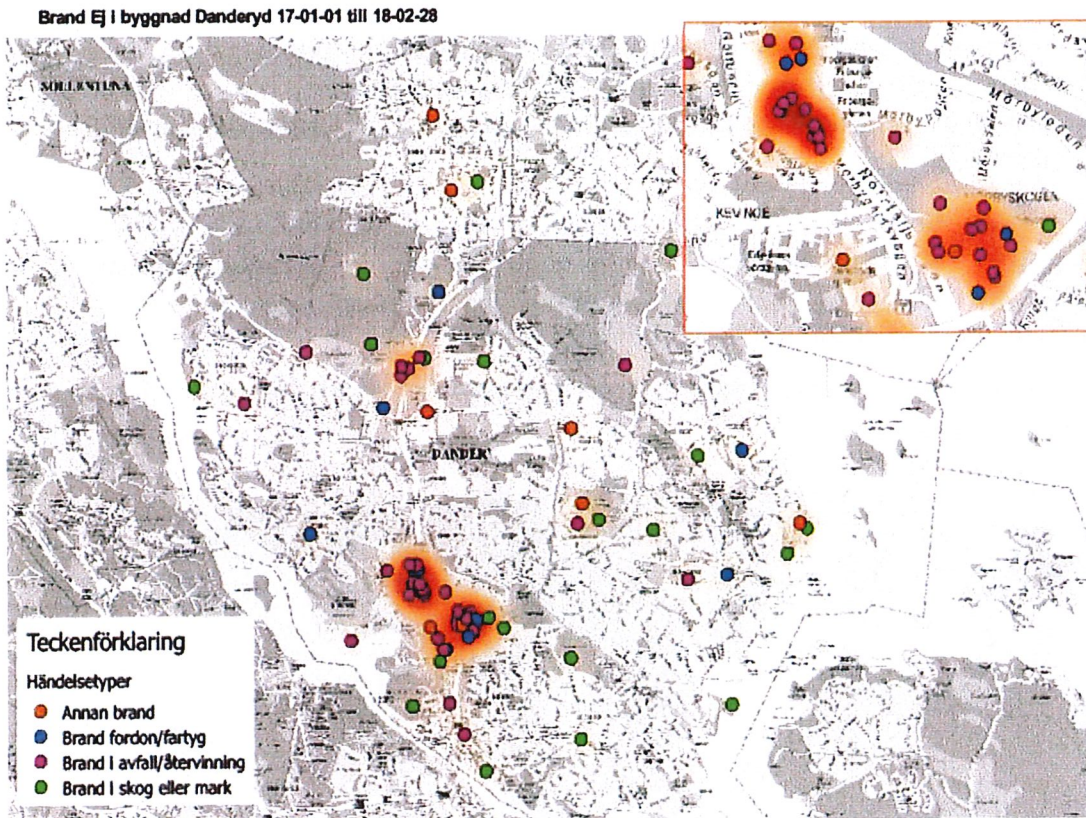
Kommunen har även genomfört en analys där endast våldsbrott studerades (personrån utomhus, misshandel utomhus samt grov misshandel utomhus under perioden 2015-2019-09-03). En

överslagsberäkning av markeringar i kartan som symboliserar anmälda brott visar att omkring 58 anmälda våldsbrott av totalt 214 anmälda brott har inträffat i komplexet Danderyds sjukhus/Hortus/Vendevägen. Det innebär att 27 procent av Danderyds anmälda våldsbrott utomhus inträffar inom samt i det omedelbara närområdet för de önskade kamerornas räckvidd. 58 brott vid Danderyds sjukhus/Hortus/Vendevägen kan jämföras med de 29 anmälda brott som inträffade i Mörby Centrum (cirka 14 procent av våldsbrotten utomhus i Danderyd) under samma period. Det är sannolikt att några av de gärningspersoner som utfört de här brotten har rört sig mellan de nämnda områdena.

Utöver ovan har den "rånvåg" som framförallt drabbade unga brottsoffer under våren och hösten 2019 studerats med avseende på brottsplatser. Personrånen hade en topp i februari, mars och april då 15 personrån inträffade. Personrånen under 2019 fram till 2019-09-11 är starkt koncentrerade vid det komplex av platser som även haft en hög andel anmälda brott utomhus, det vill säga Mörby Centrum, Danderyds sjukhus och Vendevägen/Hortus samt dessa platsers förbindelsevägar (figur 4). Det är troligt att Danderyd i perioder kommer att drabbas av ökning av våldsbrott och stölder som sedan mattas av. Det är troligt att många av dessa ökning av brott som akut behöver åtgärdas kommer att ske inom samma komplex av platser. Därför är det av allmänt intresse att systemet av bevakning av dessa platser inbegriper en kamerabevakningsnod inom området Vendevägen/Hortus.

Bränder

Vendevägen/Hortus har i perioder drabbats av bränder. Från 2017 och fram till och med sista februari 2018 brann det 12 gånger på platsen, två av dessa bränder var bilbränder. Endast Mörby Centrum och den öppna parkeringen i anslutning centrumet drabbades i jämförbar omfattning. I en så kallad "heatmapp" över bränder i Danderyd under den angivna perioden syns tydligt att områdeskomplexet Vendevägen/Hortus/Danderyds Sjukhus och Mörby Centrum utgör "hot spots" för bränder. Det är troligt att ett antal av dessa bränder begicks av samma gärningspersoner vilket stärker teorin om att brottsaktiviteten i hela området kan påverkas om Danderyds Kommun får tillstånd att sätta upp kameror vid Vendevägen/Hortus.

Figur 3, Heatmapp över bränder 2017-01-01 till och med 2018-02-28 (källa: Storstockholms Brandförsvär)

Felanmälan.

De brott som rapporterats i kommunens felanmälningsystem inkluderar olovliga bosättningar, folk som sover i bilar samt klotter.

Antaganden om gärningspersoner – ankomst, reträtt och flykt

De tre beskrivna platserna ligger nära varandra. Det finns flera förbindelser mellan platserna (trafik, kollektivtrafik, gång och cykelvägar). Då bränder studeras finns tydliga indikationer på att gärningspersoner rört sig mellan Mörby Centrum/Danderyds Sjukhus och Vendevägen/Hortus samt i bostadsområdet bakom Mörbyskolan där ytterligare en grundskola ligger. Samverkansgruppen "Samverkan för Trygghet i Danderyd" verkar ha fått stopp på bränderna genom att bistå polis att kartlägga brotten och utreda dem. Myndigheterna verkar även vidtagit åtgärder var för sig som gett effekt (personuppgifter och arbetet med individerna och anhöriga är sekretessbelagt och okänt för de samverkande trygghetsaktörer som inte är direkt berörda så det går inte att beskriva exakt vilka åtgärder som vidtagits). Ingen dömdes för bränderna efter vad som är känt. Brotten upphörde sannolikt efter olika dialogåtgärder, både på generell nivå och på individnivå. Hade Danderyds Kommun haft en kamera på plats under den tid som det brann som mest i kommunen hade dessa troligen kunnat förhindras i ett tidigare skede.

Ett övervägande med kameran är att den kommer att täcka många av de vägar som gärningspersoner nyttjar efter fullbordat brott. Det kan vara brott som begås vid Roslagsbanan eller Danderyds Sjukhus eller i Mörby Centrum. En kamera på den anvisade platsen kommer förmodligen inte endast identifiera gärningspersoner som begått brott på platsen utan även gärningspersoner som begått brott på de komplex av platser som är brottsutsatt och ligger nära varandra.

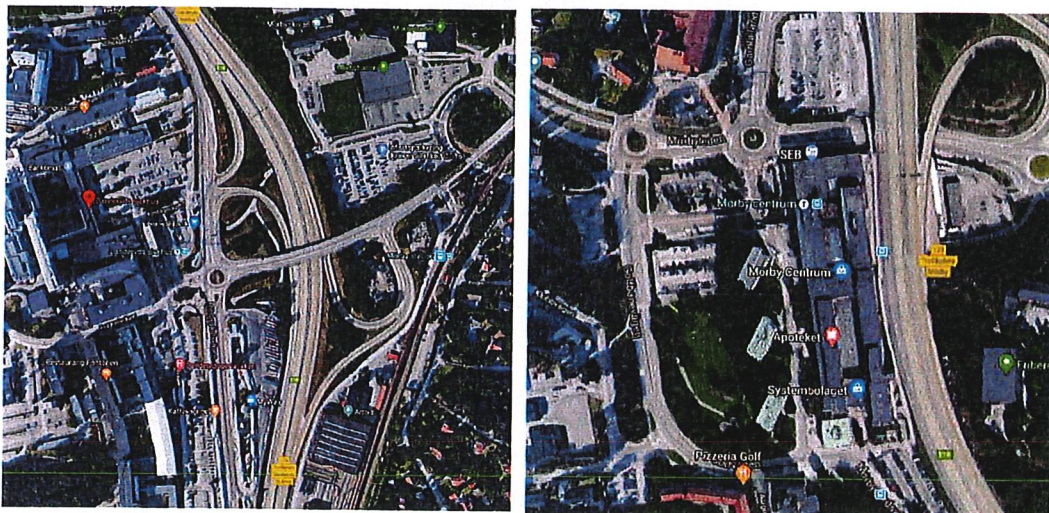
Trygghet

Med trygghet menas här upplevelse av säkerhet på platsen. Tryggheten har kartlagts genom medborgarrundersökningar, undersökningar av nyckelpersoners uppfattningar, felanmälningsrapporter och på andra sätt som trygghetsfrågor fångas upp i de dagliga kommunala och polisära verksamheterna.

Trygghetsundersökningar

Det finns två platser i Danderyds kommun som över tid, under 2000-talet, i hög grad bedöms som otrygga i polisens och kommunens trygghetsundersökningarⁱⁱⁱ. Kompletterande undersökningar bekräftar dessa resultat^{iv}. De platser som utpekats som otrygga är:

1. Parkeringen vid Vendevägen och gångtunnlarna till Busstationen och Tunnelbanan vid Danderyds Sjukhus (figur 6).
2. Mörby Centrum och närområdet (figur 6)

Figur 4) Satellitbilder av Danderyds sjukhus/Hortus (till vänster) samt Mörby Centrum (till höger)

Otryggheten vid Vendevägen/Hortus/Danderyds Sjukhus beror delvis på att det finns ett tunnelsystem som kan upplevas klaustrofobiskt och skymt från insyn. Tunnlarna innebär begränsningar i rätträttvägar. Under mörka årstider och på natten kan platsen kännas ödslig och mindre överblickbar. Periodvis har bosättningar, hemlösa i sovsäckar eller i bilar, stölder, bränder i avfallskärl, vandalisering, inbrott i offentliga byggnader bidragit till att människor känner oro och otrygghet.

I tidigare kapitel har det påvisats att Vendevägen/Hortus/Danderyds Sjukhus en hot spot vad gäller våldsbrott. Den (upplevda) otryggheten kan därmed sägas vara befogad. Kännedom om detta påverkar i sin tur upplevelsen av att gå i tunnelsystemet och på parkeringen – i synnerhet under de mörkare årstiderna/tiderna på dygnet.

Det har under åren gjorts många åtgärder för trygghet och säkerhet i området. (Dessa beskrivs i bilaga 3.) Trots det har inte otryggheten minskat över åren.

Rapportering i kommunens felanmälningssystem

Rapportering i kommunens felanmälningssystem under otrygghet har främst handlat om olovliga bosättningar, hemlösa personer som sover/vistas i området (ibland förekommer att dessa eldar i skogsdungarna men det har varit vid ett fåtal tillfällen) samt tiggeri som upplevs som påträngande/hotfullt.

ⁱ I polisens brottskoder innebär koder som kodar för "utomhus" att brotten begås på "platser där ordning och brottslighet kan påverkas genom polisens övervakning eller där polisen har insyn under patrullering, till exempel; gator, torg, parker, grönområden, fortskaffningsmedel (bil, buss, tåg, spårvagn, tunnelbana), områden och lokaler i anslutning till järnväg, tunnelbana och trafikterminal till vilka allmänheten har tillträde, affärs- och servicecentra under tak (innetorg), gångtunnlar och passager, trottoarserveringar, öppna idrottsplatser utan tak. Med motsatsen "inomhus" avses bland annat bostäder, restauranger, arbetsplatser och stängda idrottsplatser (källa: Brottsförebyggande rådet, Klassificering av brott, Anvisningar och regler, Version 7.2 Juli 2019)

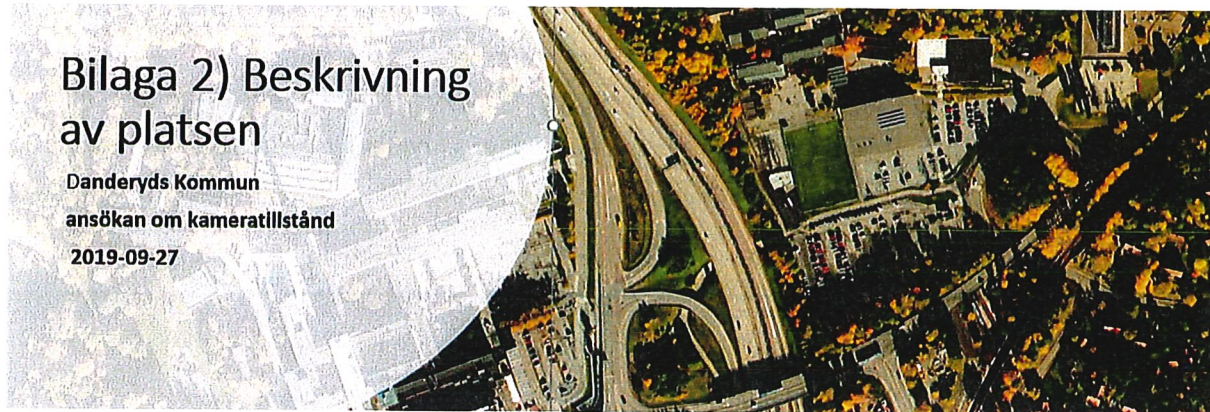
ⁱⁱ De brottsplatser som uppfyller de krav som angivits har klippts ur den ursprungliga kartan och kopierats ovanpå en karta hämtad från google maps.

ⁱⁱⁱ Danderyds kommun har i samverkan med polis genomfört trygghetsundersökningar vartannat år sedan mer än ett decennium. Det sker genom enkätundersökningar i form av pappersenkäter och digitala enkäter. Det är vanligtvis omkring 500 personer som svarar på enkäterna i en befolkning om knappt 33 000 (år 2018).

^{iv} SCB:s trygghetsundersökning (representativt urval) samt medarbetarenkät.

Bilaga 2) Beskrivning av platsen

Danderyds Kommun
ansökan om kameratillstånd
2019-09-27

Beskrivning av platsen

Området som Danderyds Kommun avser kamerabevaka omfattar parkeringsområden (som omfattar över 500 parkeringsplatser), infartsväg till en skola, en simhall, en fotbollsplan, en mindre skateboardpark samt en återvinningsstation med ett 10-tal containrar. Kamerabevakningen ska i synnerhet inriktas mot en gångtunnel och vägen ut från den. Kommunen planerar (vid givet tillstånd) att sätta upp en kamera med kapacitet att "se 360 grader" vid en befintlig stolpe. Notera att bildkvaliteten blir tydligast inom en viss vinkel (se figur 1, som visar en skiss över kamerornas bevakningsområde.) Stolpen kamerorna monteras på ligger i linjernas skärningspunkt det vill säga i sydvästra delen av fotbollsplanen.

Gatuadressen är Vendevägen 90–94. I folkmun kallas området "Hortus" eftersom det tidigare låg en affär som hette Hortus där. I den här bilagan benämns området "Hortus/Vendevägen".

Hortus/Vendevägen förbinds med Danderyds Sjukhus, ett busstorg och en tunnelbanestation via en gång- och cykelbana (GC). Gång och cykelbanan leds under E18 via ett antal viadukter (tunnlar).

Figur 1, Kamerornas bevakningsområde, Hortus/Vendevägen

Danderyds sjukhus är en av kommunens två stora knutpunkter. Den andra knutpunkten är Mörby Centrum med tillhörande köpcentrum. Mörby Centrum ligger omkring 600 meter från den tilltänka

platsen för kamerabevakning – Hortus/Vendevägen. Danderyds sjukhus och busstorget ligger omkring 150 meter från Hortus/Vendevägen. Människor rör sig mellan områdena till fots, med cykel, med bil samt via kommunala färdmedel. Genomströmningen och antal individer per ytenhet är stor vid dessa platser under dagar och kvällar årets alla dagar.

Figur 2 visar en karta över Hortus/Vendevägen samt platsens förbindelsevägar samt närområdet. Platser med olika funktioner som är centrala för syftet med kamerabevakningen har märkts ut och beskrivs i en förklarande text.

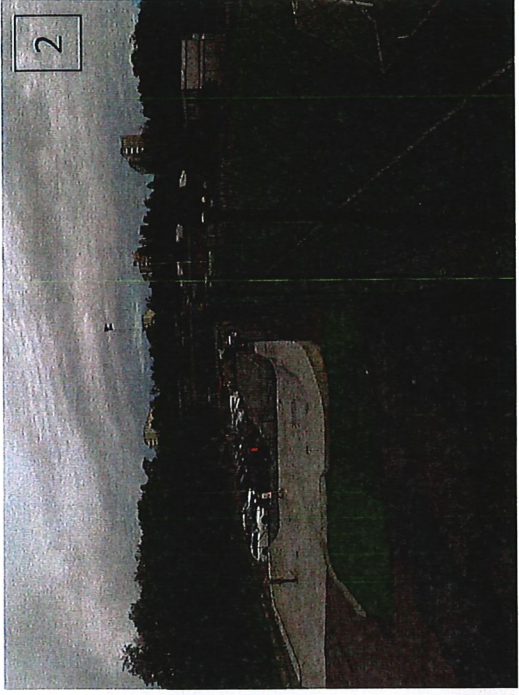
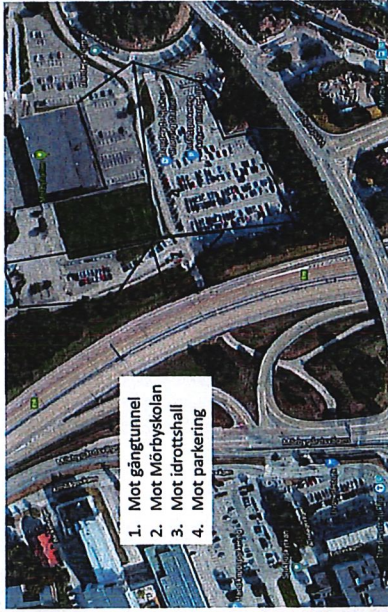
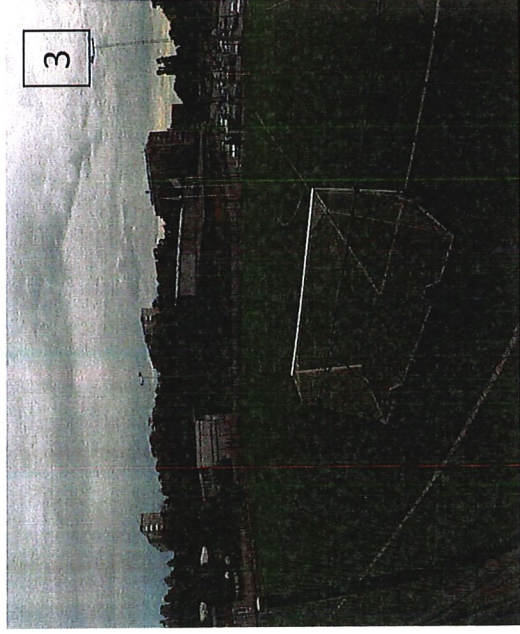
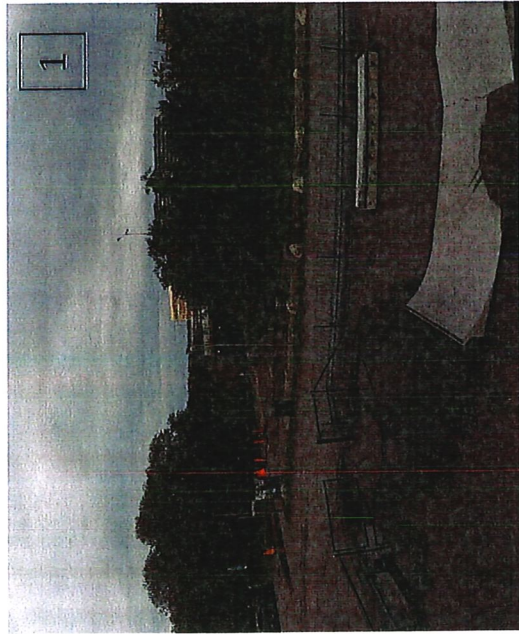

Figur 2, Karta över Hortus/Vendevägen och närområdet med markering för "centrala funktioner"

1. Parkering som i stor utsträckning används som pendelparkering.
2. Tunnelinfart/utfart för den gång- och cykelväg (GC) som förbinder den kameraövervakade platsen med Danderyds Sjukhus, busstorget och t-banan. En "måsteväg" för fotgängare som rör sig mellan platserna.
3. En av två tunnelbaneuppgångar
4. Busstorg med vänthall
5. Återvinningscontainrar och klädinsamling
6. Station Mörby, Roslagsbanan (smalspårig järnväg)
7. Bilväg samt GC som förbinder Mörby Centrum med Danderyds sjukhus
8. Mörbyskolan och dess idrottshall. GC som förbinder Mörbyskolan med Fribergaskolan. Denna GC används även för att promenera/cykla till Mörby Centrum, via ett bostadsområde och en gångbro.
9. Danderyds sjukhus

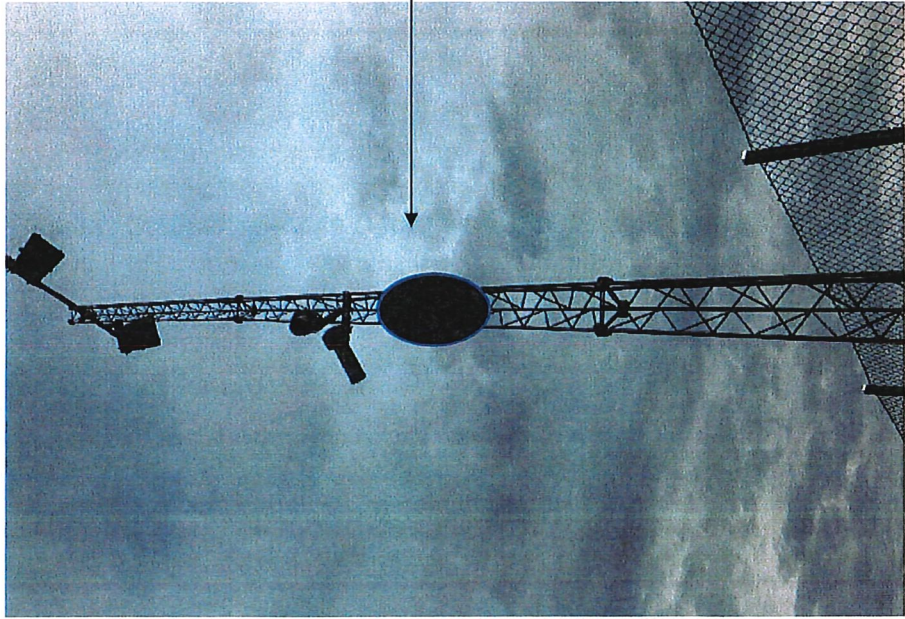
Bilaga 3

Kameravy och bevakningsområden

Kamerornas bevakningsområden

Kamerans placering i mast

Bilaga 4) Brottsförebyggande och trygghetsskapande rutiner och insatser i området

Danderyds Kommun gör kontinuerligt lägesbilder och handlingsplaner mot brott och för trygghet i samverkan med polis. Vendevägen/Hortus (platsen för den tilltänkta kameran) är uppmärksammas i handlingsplanen samt i polisens och kommunens medborgarlöften. Enligt de rådande medborgarlöften från kommun och polis framgår att polis ska patrullera kontinuerligt vid platsen, liksom kommunens väktare. Väktare besöker platsen minst en gång per pass (året runt, alla dagar i veckan). Polisen besöker platsen minst en gång per dygn givet att de inte får akuta uppdrag. Kommunens gransamverkansbil åker dagligen förbi platsen. Föräldravandrare brukar också passera där. Gransamverkansbilen och föräldrar har till uppgift att rapportera in klotter och skadegörelse till kommunens felanmälan vilket syftar till ökad trygghet på platsen. Förare av gransamverkansbilen uppger att klotter (exempelvis i tunnlar) brukar vara borta redan efter en dag för att understryka att kommunen jobbar även med denna del för att bidra till att platsen ska upplevas som trygg. Gransamverkansbilen rapporterar även in fel till Tidnings- och förpackningsindustrin samt batterinsamlingen (återvinningsstationerna).

Trygghetsaktörer (polis, brottsförebyggare, brandförsvaret, fältassistenter, säkerhetschefer i kommunen och vid Danderyds Sjukhus, fritidsgårdarna, centrumledningen i Mörby Centrum, ordningsvakter i Mörby Centrum, kommunens anlitade väktarbolag, socialtjänsten och MTR) möts varannan vecka för att göra korta lägesbilder och uppföljningar¹. Gruppen benämns "Samverkan för trygghet i Danderyd". I mån av tid diskuteras även långsiktigt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Man har bland annat jobbat intensivt i samverkan mot bränder i avfallskärl och lyckats kartlägga misstänkta gärningspersoner. Därefter har åtgärder vidtagits som av allt att döma fått verkan då brotten inte fortsatt under 2019.

Kommunen och polisen kommer att arrangera trygghetsvandringar med allmänhet och nyckelpersoner (även detta del av medborgarlöftet för 2019–2020). Förvaltare av de områden som ska analyseras förväntas delta. Den närmast planerade trygghetsvandringen kommer vara i Mörby Centrum den 4 december och efter det kommer sannolikt en vandring genomföras vid Hortus/Danderyds Sjukhus. Trygghetsvandringar har genomförts tidigare och konstruktiva åtgärder som vidtagits är bland andra;

- Belysning har förbättrats - både på parkeringen och i tunnarna (Danderyd har sedan dess också antagit en belysningsplan)
- Skyltning och anslagstavla har setts över
- Rensning av växtlighet, slyröjning, inte minst på tunnarnas sidor
- Plantering av blommor som syns ifrån tunnarna och ger intryck av en vårdad miljö
- Konstutsmückning i tunnarna (bland annat en manshög illustration av tant grön, tant brun och tant gredelin).

Kommunen har även utvecklat området med olika aktiviteter som gör att människor som i hög grad sprider trygghet fått en ökad närvaro på platsen (en konstgräsplan och en liten skatepark som attraherar barn under 15 år i första hand). Ett tag fanns en foodtruck vid sidan av den tunnel som vetter mot Hortusparkeringen.

Mörbyskolan och Fribergaskolan som ligger i närområdet arbetar kontinuerligt med värdegrund och har särskilda program/metoder för det. Skolorna samverkar även med de trygghetsaktörer som möts i "Samverkan för trygghet i Danderyd".

ⁱ En form av modifierad "Effektiv samverkan mot brott" som är en metod utvecklad av Örebro Stad. Metoden har modifierats för att passa en kommun med färre invånare.

Figur 2) Trygghetsskapande konst och blomdekoration som signalerar omvårdad miljö i tunnelns slut

Figur 1) Blommor i blickfånget från insidan av en av tunnelpassagera

